Dosarul nr. 1r-547/25 Judecătoria Căușeni (sediul Ștefan Vodă)
1-24021391-02-1r-19052025 Judecător: Olesea CIOCÎRTĂ-RUSU

D E C I Z I E
în numele Legii

08 iulie 2026 **mun. Chișinău**

COLEGIUL PENAL AL CURȚII DE APEL CENTRU
Având în componența sa:
Președintele ședinței: Eugeniu BEȘELEA
Judecători: Andrei CAZACICOV și Vitalie BUDECI

a examinat, în ordine de recurs, în ședință de judecată, fără prezența părților, recursul declarat de avocatul Lilian ZAVALIȘCA în interesele inculpatului CEBAN Ivan *****, împotriva Sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) nr. 1-38/2024 din 24 aprilie 2025, în cauza penală privind învinuirea lui:

> **CEBAN Ivan ******* născut la *****, IDNP*****, originar şi domiciliat *****, moldovean, cetățean al Republicii Moldova, studii medii speciale, căsătorit, neangajat în câmpul muncii, anterior nejudecat,

în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264/1 alin.(1) Cod penal al Republicii Moldova.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
Judecarea cauzei penale în prima instanță de la 22 februarie 2024 – 24 aprilie 2025;
Judecarea recursului la Curtea de Apel Centru de la 19 mai 2025 – 08 iulie 2026.
Procedura de notificare a părților a fost executată.

Asupra recursului declarat de avocatul Lilian ZAVALIȘCA în interesele inculpatului CEBAN Ivan *****, împotriva Sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) nr. 1-38/2024 din 24 aprilie 2025, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru –

C O N S T A T Ă:

Soluția și argumentele instanței de fond:

1. *Prin Sentința Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) nr. 1-38/2024 din 24 aprilie 2025,* ***CEBAN Ivan ***** a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264/1 alin.(1) Cod penal și i-a fost stabilită o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată

în folosul comunității în cuantum de 200 (două sute) ore cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În temeiul art.67 alin.(2/2) Cod penal, CEBAN Ivan *****, va semna un angajament prin care se obligă să se prezinte, în termen de 5 (cinci) zile de la momentul rămânerii definitive a hotărârii judecătorești, la organul de probațiune în a cărei rază teritorială își are domiciliul.

A fost explicat lui, CEBAN Ivan că, în conformitate cu art.67 alin.(3) Cod penal, în caz de eschivare cu rea-voință a condamnatului de la munca neremunerată în folosul comunității, ea se înlocuiește cu închisoare, calculându-se o zi de închisoare pentru 4 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

Hotărârea privind munca neremunerată în folosul comunității şi dispoziția de executare a fost trimisă organului de probațiune în a cărui rază teritorială își are domiciliul, CEBAN Ivan, care va asigura executarea pedepsei.

Copia sentinței, în termen de 10 zile de la rămânerea definitivă, a fost expediată în adresa IP „Agenția Servicii Publice Direcția de Calificare a Conducătorilor Auto ÎM Registru", pentru punerea în executare a sancțiunii cu privire la anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Mijloacele materiale de probă, CD-ul cu secvențe video, pe care este stocat momentul testării cu aparatul Drager, a conducătorului, Ivan CEBAN , care este anexat la materialele cauzei penale, după intrarea sentinței în vigoare, de păstrat în continuare la cauza penală.

2. *Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că*, ***CEBAN Ivan *****,** la data de 10 ianuarie 2024, aproximativ la ora 03:40, deținând permis de conducere pentru categoriile: "A", "A1", "A2", "AM", "B", "B1", "BE", "C", "C1", "C1E", "CE", "D", "D1E", "DE", "Tb"; cu nr. *****, eliberat de autoritățile competente a României, acționând în mod intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și cunoscând cu certitudine că acționează cu încălcarea prevederilor pct.14 lit.a) din Regulamentul circulației rutiere, care prevede că, conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă unitatea de transport în stare de ebrietate, după ce a consumat în circumstanțe necunoscute alcool, fiind în stare de ebrietate produsă de alcool, a urcat la volanul automobilului de model „*****" și deplasându-se pe drumul de acces spre sat. Ermoclia, r-nul Ștefan Vodă din direcția benzinăriei „Rompetrol" amplasată pe traseul național R-30, r-nul Ștefan Vodă, a fost stopat de către angajații Inspectoratului Național de Securitate Publică, aflați în misiune de serviciu pentru combaterea infracțiunilor/ contravențiilor și menținerea ordinii de drept. Fiind suspectat pe temeiuri rezonabile de conducerea unității de transport în stare de ebrietate, CEBAN Ivan ***** a fost supus testării alcoolscopice cu aparatul de model „Dragei" Alcotest 6820", astfel testul nr. 1463 din 10.01.2024, a afișat rezultatul de concentrație a vaporilor de alcool în aerul expirat de 1,12 mg/1, care conform art.134/12 alin.(3) Cod penal, se califică ca stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Astfel, acțiunile lui ***CEBAN Ivan ***** se încadrează juridic în baza art.264/1 alin.(1) Cod penal (în redacția Legii nr. 138 din 19.07.2018, în vigoare din 14.12.2018), după indicii calificativi: „*conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat"*.

3. *Împotriva Sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) nr. 1-38/2024 din 24 aprilie 2025, a declarat recurs avocatul Lilian ZAVALIȘCA în interesele inculpatului CEBAN Ivan *****, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a Sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) nr. 1- 38/2024, din 24.04.2025, în privința condamnatului, CEBAN Ivan *****, cu rejudecarea cauzei penale și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță și dispunerea, aplicării pedepsei principale în formă de muncă neremunerată mai blânde cu neaplicarea pedepsei complimentare obligatorii, anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.*

În motivarea cerințelor sale, apărarea nu este de acord în partea stabilirii pedepsei față de CEBAN Ivan *****.

Acționând în interesele condamnatului care în cadrul procesului a recunoscut vina, declară faptul că, cu sentința de condamnare, nu este de acord și consideră că urmează a fi casată, considerând că în cauza data există temei de aplicare a pedepsei mai blânde cu neaplicarea pedepsei complimentare obligatorii, anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. Conform circumstanțelor constatate în cadrul urmărire penale și a cercetării judecătorești, CEBAN Ivan, este învinuit de comiterea unei infracțiuni ușoare, fără a cauza vre-un careva prejudiciu. Conform sentinței instanța de fond a statuat prezența doar a circumstanțelor atenuante și lipsa căreia circumstanțe agravante. Este identificat, cu domiciliu permanent pe teritoriul Republicii Moldova, are la întreținere doi copii minori fiind unicul întreținător. Fiind identificat ca o persoană ce se caracterizează pozitiv la locul de trai, totodată la faza de urmărire penală ultimul și-a recunoscut vina.

Invocă recurentul că conform art.61 alin.(1) și (2) Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor ce au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate. Conform art.75 alin.(1) Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Prin urmare consideră că pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în cuantum de 200 (două sute) prea aspră reieșind din considerentul gravității faptei și individualizarea pedepsei.

Ceea ce ține de neaplicarea pedepsei complimentare obligatorii, anularea dreptului de a conduce mijloace de transport menționează că inculpatul dispune de permis cu categoriile A, A1, A2, AM, B, B1, BE, C, CI, C1E, CE, D, D1, D1E, DE, Tb, activând în calitate de șofer,

ultimul este unicul întreținător a familiei unde sun crescuți și educați doi copii minori, prin urmare , o altă activitate pentru întreținerea familiei ultimul nu are.

Articolul 79 Cod penal, reglementează circumstanțele care pot atenua răspunderea penală și pedeapsa, oferind instanței posibilitatea de a aplica o sancțiune mai blândă în anumite condiții, chiar și atunci când fapta este considerată infracțiune. Articolul 79 Cod penal este important pentru că permite instanțelor să țină cont de diverse circumstanțe care pot face ca un inculpat să fie considerat mai puțin vinovat sau mai puțin periculos pentru societate decât ar putea sugera fapta comisă. Aceste circumstanțe pot influența gravitatea pedepsei, reducând-o sau aplicând o pedeapsă mai blândă. Aceste dispoziții sunt esențiale pentru a asigura o justiție echitabilă și umană. Ele nu doar că permit aplicarea unei pedepse proporționale cu fapta comisă, dar încurajează și comportamentele reparatorii și responsabile ale inculpaților. De asemenea, aceste circumstanțe atenuează răspunderea penală și pedeapsa în cazurile în care există factori care reduc gradul de vinovăție al persoanei, având în vedere contextul social, psihologic sau personal al acesteia. Codul Penal al Republicii Moldova, ca și majoritatea sistemelor legale, permite instanței să aplice pedepse complementare în mod flexibil, ținând cont de circumstanțele personale ale inculpatului.

Dacă persoana condamnată este unicul întreținător al familiei, instanța poate evalua impactul negativ pe care anularea permisului de conducere l-ar putea avea asupra capacității acesteia de a îndeplini obligațiile familiale și economice. Dacă persoana este unicul întreținător al familii și depinde de permisul de conducere pentru a-și câștiga existența ca șofer profesionist, instanța ar putea, în mod excepțional, să nu aplice pedeapsa complementară de anulare a permisului de conducere. Instanța urmează să constate efectele asupra familiei și a capacității de întreținere sunt mai grave decât necesitatea de a impune pedeapsa complementară obligatorie. Instanța urma de a analiza și efectul asupra vieții de zi cu zi a familiei. Dacă persoana condamnată este responsabilă pentru asigurarea veniturilor sau întreținerea familiei, instanța poate lua în considerare acest aspect în favoarea inculpatului.

Conform art.79 Cod penal, instanța are obligația de a ține cont de circumstanțele care atenuează răspunderea penală atunci când aplică o pedeapsă. Printre aceste circumstanțe se numără situația personală a inculpatului (de exemplu, dacă este întreținătorul familiei) și comportamentul său înainte și după comiterea infracțiunii. Prin urmare în urma faptului că inculpatul este unicul întreținător, aceasta poate fi considerată o circumstanță atenuantă relevantă fiind, posibil ca instanța să nu aplice pedeapsa complementară de anulare a permisului de conducere, mai ales că există argumente clare că această măsură ar avea un impact negativ disproporționat asupra familiei și a capacității de întreținere. Instanța urma de a analiza circumstanțele concrete ale cazului, inclusiv gravitatea infracțiunii, rolul permisului de conducere în viața inculpatului și nevoile familiei sale.

4. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

În conformitate cu art.3 alin.(1) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art.447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), Colegiul Penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Astfel, procurorul, avocatul și inculpatul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe.

Respectiv, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței fiind astfel întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art.391 Cod de procedură penală privind citarea participanților la proces, și ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art.447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, a procedat la examinarea cauzei fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

Aprecierea instanței de recurs:

5. Examinând sentința atacată prin prisma motivelor de recurs formulate, cercetând materialele cauzei penale, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru consideră necesar de *a admite recursul declarat de avocatul Lilian ZAVALIȘCA în interesele inculpatului CEBAN Ivan *****, împotriva Sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) nr. 1-38/2024 din 24 aprilie 2025, casarea parțială a Sentinței atacate inclusiv din oficiu în conformitate cu prevederile art.441 alin.(2) Cod de procedură penală, doar în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, în baza art.60 alin.(1) lit.a) Cod penal și art.389 alin.(4), pct.3) Cod procedură penală, CEBAN Ivan *****, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264/1 alin.(1) Cod penal, să fie liberat de pedeapsă penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, reieșind din considerentele ce succed*.

6. În conformitate cu art.437 alin.(1) pct.1) Cod procedură penală, *pot fi atacate cu recurs, sentințele pronunțate de judecătorii privind infracțiunile ușoare pentru săvârșirea cărora legea prevede în exclusivitate pedeapsa non privativă de libertate.*

Instanța de recurs notează că temeiurile pentru recursul împotriva hotărârilor judecătorești pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul sunt stabilite exhaustiv conform art.444 Cod de procedură penală și urmăresc scopul reparării erorilor de drept comise de instanțele de fond.

Conform art.448 Cod de procedură penală, *(1) Judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a*

oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. *(2) Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.*

În particular, avându-se în vedere recursul, raţiunea şi finalitatea exercitării căii de atac, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv şi unul reparator

Potrivit art.449 alin.(1) pct.2) lit.b) Cod procedură penală, (1) Judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: 2) *admite recursul, casând hotărârea, parțial* sau integral, și ia una din următoarele soluții: a) dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod; *b) rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului*; c) dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare; d) dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu prevederile art.441 Cod de procedură penală, *(1) Instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs şi numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces. (2) Instanța de recurs examinează cauza în limitele temeiurilor prevăzute în art.444, însă ea este obligată ca, în afara temeiurilor invocate şi cererilor formulate de recurent, să examineze întreaga cauză sub toate aspectele, dar fără a agrava situația părții în favoarea căreia s-a declarat recurs.*

Potrivit art.425 Cod de procedură penală, instanța de recurs, soluționând cauza, nu poate crea o situație mai gravă pentru persoana în favoarea căreia a fost declarat recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de fond, inclusiv şi să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri neîntemeiate, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată şi dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal şi material.

În conformitate cu art.384 alin.(3) Cod de procedură penală, *sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată.*

Conform art.385 alin.(1) pct.1)-4) Cod de procedură penală, *la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârşirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârşit de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii şi de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârşirea acestei infracțiuni.*

Potrivit art.394 alin.(1) pct.1) și 2) Cod de procedură penală, *partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârşirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, probele pe care se întemeiată concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe.*

Art.1 Cod de procedură penală, stipulează că, „*procesul penal reprezintă activitatea organelor de urmărire penală şi a instanțelor judecătorești cu participarea părților în proces şi a altor persoane, desfăşurată în conformitate cu prevederile Codului de Procedură Penală, având drept scop protejarea persoanei, societății şi statului de infracțiuni, precum şi*

protejarea persoanei şi societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârşite, astfel ca orice persoană care a săvârşit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale şi nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală şi condamnată".

Dispozițiile art.1 alin.(3) Cod de procedură penală, prevăd că *organele de urmărire penală şi instanțele judecătoreşti în cursul procesului sunt obligate să activeze în aşa mod încât nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată şi ca nici o persoană să nu fie supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrângere ori să nu fie victima încălcării altor drepturi fundamentale.*

Potrivit prevederilor art.7 Cod procedură penală „*procesul penal se desfăşoară în strictă conformitate cu principiile şi normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova şi ale prezentului cod".*

Conform art.6 par.1) al Convenției Europene a Drepturilor Omului, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public şi în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei şi publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia, în interesul moralității, a ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.

7. Subsidiar, Colegiul penal reține că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului. Prin urmare, nici procurorul, nici inculpatul și avocatul, nici un alt participant la proces nu au atacat sentința în partea încadrării juridice a acțiunilor inculpatului, motiv pentru care instanța de recurs nu purcede la judecarea fondului cauzei în această parte, și se va expune doar în limitele solicitării recurentului.

În acest sens, se atestă că instanța de judecată nu a comis vreo eroare de fapt sau de drept ce ar afecta legalitatea şi corectitudinea sentinței contestate, temei pentru a interveni în sentință din oficiu, conform art.441 alin.(2) Cod de procedură penală, lipsește.

8. Instanța de recurs reține că, legalitatea și temeinicia Sentinței Judecătoriei, Căușeni (sediul Ștefan Vodă) nr. 1-38/2024 din 24 aprilie 2025 este contestată cu recurs de către avocatul Lilian ZAVALIŞCA în interesele inculpatului CEBAN Ivan *****, prin care a solicitat aplicarea unei pedepse mai blânde sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității și neaplicarea pedepsei complimentare obligatorii, anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Analizând acest temeiuri în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată că acestea nu şi-au găsit confirmarea la judecarea recursului declarat, lipsind temeiuri de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate în partea stabilirii unei pedepse mai blânde inculpatului, or instanța de fond a respectat prevederile

art.96, art.385 alin.(1) și art.394 alin.(1) și (2) Cod procedură penală, conform cărora instanța este obligată să indice în partea descriptivă a sentinței care sunt circumstanțele care atenuează sau agravează răspunderea inculpatului, datele care caracterizează persoana inculpatului, precum și motivele soluției adoptate referitoare la stabilirea pedepsei sau la liberarea de pedeapsă penală.

Sancțiunea art.264/1 alin.(1) Cod penal, prevede pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, conform art.16 alin.(2) Cod penal, reprezintă o infracțiune ușoară.

Conform dispozițiilor art.76 Cod penal, circumstanțe atenuante în privința inculpatului CEBAN Ivan *****, instanța a reținut săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni ușoare.

De asemenea, la individualizarea pedepsei instanța a ținut cont de faptul că infracțiunea a fost comisă în lipsa circumstanțelor agravante stabilite de legislator la art.77 Cod penal.

Cu referire la personalitatea inculpatului, s-a constatat că CEBAN Ivan ***** a săvârșit pentru prima dată o infracțiune ușoară. Potrivit probelor anexate de procuror la materialele cauzei penale – extrasul din Registrul informației criminalistice și criminologice (f. d. 35), CEBAN Ivan ***** este la prima sa abatere de la legislația penală. Potrivit caracteristicii eliberate de primăria s. Feștelița, CEBAN Ivan la locul de trai se caracterizează pozitiv, are la întreținere doi copii minori,(f.d.31) conform cazierului contravențional CEBAN Ivan are comise mai multe contravenții toate fiind din domeniul transportului, amenzile fiind achitate, (f.d.33), la evidență la medicul narcolog și psihiatru nu se află.(f.d.53-54).

Temeiurile pentru eliberarea de răspundere penală prevăzută de art.53 Cod penal instanța nu a stabilit.

Astfel Colegiul constată că la stabilirea pedepsei, instanța de judecată s-a condus de prevederile art. art.7, 61, 75 Cod penal, şi anume de gravitatea infracțiunilor săvârșite, care potrivit prevederilor art.16 alin.(2) Cod penal se clasifică ca infracțiuni ușoare, de personalitatea vinovatului, de recunoașterea vinovăției, de căința sinceră pentru fapta comisă, de lipsa circumstanțelor cauzei care agravează și prezența circumstanțelor atenuante, și reieșind circumstanțele stabilite ale cauzei, ținând cont de scopul pedepsei penale, care are ca obiectiv reeducarea socială a inculpatului, instanța de judecată întemeiat a constatat că, corectarea şi reeducarea lui CEBAN Ivan ***** este posibilă cu aplicarea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în cuantum de 200 ore, pedeapsă care în viziunea Colegiului este aplicabilă situației inculpatului, care pornind de la datele caracteristice ale ultimului, este pe măsură să ducă la atingerea scopului general şi special al pedepsei penale, or ca măsură de constrângere, pedeapsa penală nu trebuie să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă.

În accepțiunea instanței, categoria de pedeapsă aplicată lui CEBAN Ivan ***** sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 200 ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport va asigura pe deplin corectarea și reeducarea inculpatului, luând în considerație realizarea scopului pedepsei penale ce ține de prevenirea comiterii altor infracțiuni atât de către inculpat, cât și de către alte persoane.

În acest sens, instanța de recurs remarcă că, sub aspectul proporționării pedepsei aplicate inculpatului și pentru o corectă individualizare a acesteia prevăzut de art.7 Cod penal

raportate la toate criteriile generale prevăzute de art.75 Cod penal, trebuie să țină seama atât de elementele ce țin de materialitatea faptelor în sine, cât și de datele referitoare la persoana inculpatului, astfel că chiar dacă individualizarea pedepsei este un proces interior, strict personal al judecătorului, ea nu este totuși un proces arbitrar, subiectiv, ci din contră el trebuie să fie rezultatul unui examen obiectiv al întregului material probatoriu, studiat după anumite reguli şi criterii precis determinate.

Prin raportare la prevederile ce stabilesc limitele de pedeapsă aplicabile inculpatului, ținând cont de circumstanțele reale, gradul de pericol social concretizat în valorile sociale care au fost vătămate, precum şi faptul că inculpatul nu este cunoscut cu antecedente penale fiind pentru prima dată pe banca acuzaților, punând în balanță ansamblul acestor considerente, instanța în mod justificativ a apreciat că o pedeapsă orientată spre limita minimă este aptă să atingă scopul preventiv şi educativ al pedepsei, pedeapsă pe care Colegiul penal o găsește proporțională, nu doar cu împrejurările și gravitatea infracțiunii comise ci și cu circumstanțele și nevoile inculpatului ca și cu cele ale societății, în acest sens poziția instanței în mod prioritar se întemeiază pe asigurarea principiului aplicării unei pedepse echitabile, pornind de la evaluarea gradului influenței pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării inculpatului, apreciind obiectiv toate circumstanțele prezentei cauze.

9. Din cuprinsul sentinței, rezultă că instanța de fond a indicat circumstanțe care ar constata cu certitudine că corectarea inculpatului este posibilă doar prin stabilirea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, enumerând circumstanțele constatate: a ținut cont de gravitatea infracțiunii, care se clasifică ca infracțiune ușoară, săvârșită cu intenție, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat.

În acest context, instanța de recurs, remarcă, că pedeapsa complementară sub formă de anularea dreptului de a conduce mijloace de transport prevăzută de art.264/1 alin.(1) Cod penal este obligatorie și vine să îndeplinească rolul de completare a represiunii şi de lichidare a practicii vicioase în rândul conducătorilor auto de conducere a autoturismelor în stare de ebrietate, și înlăturării stării de primejdie create asupra siguranței pe drumurile publice.

În conformitate cu prevederile art.21/1 alin.(1) lit.a) al Legii privind siguranța traficului rutier nr.131 din 07.06.2007, anularea dreptului de conducere a mijlocului de transport se dispune de către instanța de judecată în cazul în care titularul permisului de conducere a fost condamnat printr-o hotărâre judecătorească rămasă definitivă cu pedeapsă penală care prevede anularea dreptului de conducere a mijlocului de transport. Alin.(3) al aceluiași articol prevede că organele care asigură executarea pedepsei penale sau sancțiunii contravenționale de privare de dreptul de a conduce mijloace de transport, în termen de până la 10 zile, remit autorității competente permisele de conducere ridicate pentru anularea acestora.

Conform pct.3 din Regulamentul privind procedura de examinare pentru obținerea dreptului de a conduce vehicule, emiterea și valabilitatea permisului de conducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 181 din 23.03.2022, permisele de conducere ale persoanelor condamnate printr-o hotărâre judecătorească rămasă definitivă cu pedepse penale de anulare sau de privare de dreptul de a conduce vehicule, precum și ale persoanelor sancționate contravențional cu privare de dreptul de a conduce vehicule, însoțite de hotărârile

judecătorești pe caz, se remit, în termen de 10 zile, de către organele care asigură executarea pedepsei penale sau sancțiunii contravenționale Instituției Publice Agenția Servicii Publice, pentru anulare în Sistemul informațional automatizat „Registrul de stat al conducătorilor de vehicule”, în ordinea stabilită de către această autoritate. Un exemplar al hotărârii judecătorești pe caz se remite serviciului specializat al Ministerului Afacerilor Interne pentru evidența restricțiilor aplicate asupra dreptului de a conduce vehicule în Sistemul informațional automatizat „Registrul informației criminalistice și criminologice”.

Prin urmare, instanța de judecată întemeiat a considerat necesar, în termen de 10 zile de la data devenirii definitive a sentinței, să se remită în adresa IP ”Agenția Servicii Publice Direcția de Calificare a Conducătorilor Auto ÎM Registru”, copia Sentinței pentru punerea în executare a sancțiunii cu privire la anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

10. Totodată, la stabilirea pedepsei, Instanța de recurs reține că infracțiunea prevăzută de art.264/1 alin.(1) Cod penal, care este imputată inculpatului are un pericol social ridicat, făcând parte din domeniul securității circulației și exploatării mijloacelor de transport, ca parte componentă a securității și ordinii publice, condiționată de neadmiterea la circulația rutieră a persoanelor în stare de ebrietate alcoolică. Având în vedere că la etapa actuală mijloacele de transport prezintă un grad sporit de pericol, iar conducerea acestora de către persoane în starea de ebrietate reprezintă grad și mai avansat de pericol, instanța conchide că scopul pedepsei poate fi atins doar prin aplicarea față de inculpat și a pedepsei complementare obligatorii sub forma de anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. Mai mult ca atât, *anularea dreptului de a conduce mijloace de transport nu este pedeapsa alternativă, **ci obligatorie**, astfel careva circumstanțe excepționale în privința inculpatului nu au fost constatate.*

În conformitate cu art.78 alin.(2) Cod penal, *în cazul în care instanța de judecată constată circumstanțe atenuante la săvârşirea infracțiunii, pedeapsa complementară, prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită, poate fi înlăturată.* Potrivit art.78 alin.(5) Cod penal, *dacă există circumstanțe atenuante excepționale, pedeapsa poate fi aplicată conform prevederilor art.79 Cod penal*.

În conformitate cu prevederile art.79 alin.(1) Cod penal, *ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul şi motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârşirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul şi după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micşorează esențial gravitatea faptei şi a consecințelor ei, precum şi de contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvârşite în grup la descoperirea acesteia, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blândă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie. Minoratul persoanei care a săvârşit infracțiunea se consideră circumstanță excepțională. Săvârşirea infracțiunii de către persoanele care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani poate fi apreciată de către instanța de judecată drept circumstanță excepțională.*

Colegiul Penal atestă că în cadrul cercetării judecătorești nu au fost constatate circumstanțe atenuante excepționale, or argumentele apărării precum că inculpatul se căiește sincer, a săvârșit pentru prima data o infracțiune ușoară, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, iar anularea dreptului de a conduce mijloacele de transport l-ar putea

lipsi de sursa de existență și întreținere, instanța de recurs le apreciază ca fiind împrejurări obișnuite, care predomină și caracterizează majoritatea cetățenilor și nu pot fi considerate excepționale, astfel, acestea nicidecum nu constituie circumstanțe atenuante prevăzute la art.79 Cod penal, *iar legea prevede sancțiunea complimentară ca fiind obligatorie şi nu facultativă, care ar putea fi înlăturată*.

La acest capitol, relevă instanța, Plenul Curții Supreme de Justiție în hotărârea nr.8 din 11.11.2013, cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale, la pct.pct.10, 11, statuează că, potrivit prevederilor art.78 alin.(2) Cod penal, în cazul în care instanța de judecată constată circumstanțe atenuante la săvârșirea infracțiunii, pedeapsa complementară care nu este obligatorie prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită poate fi înlăturată.

Pedeapsa complementară obligatorie poate fi înlăturată numai în condițiile art.79 alin.(1) Cod penal

În conformitate cu art.79 Cod penal, instanța poate să nu aplice pedeapsa complimentară obligatorie luând în considerare personalitatea vinovatului în cazul existenței circumstanțelor excepționale, legate de scopul, motivele, rolul vinovatului şi comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, în timpul şi după săvârșirea infracțiunii

În spiritul acestei norme penale, se înțelege că, trebuie să existe ori în împrejurările în care s-a derulat fapta infracțională, ori în datele privind personalitatea infractorului, circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri, care constituie excepție de la starea obișnuită a lor ori a personalității inculpatului. Împrejurările obișnuite sânt cele care predomină şi caracterizează majoritatea cetățenilor şi nu pot fi considerate excepționale.

Ca excepționale, instanța urmează să stabilească astfel de împrejurări care micșorează esențial gravitatea faptei şi a consecințelor ei, precum şi date privind personalitatea făptuitorului (grad de invaliditate –I, II (persoana cu dizabilități severe şi accentuate), merite deosebite față de societate, alte circumstanțe de importanță majoră).

În cazul stabilirii unor asemenea împrejurări, instanța de judecată este obligată să indice în sentință care anume circumstanțe ale cauzei sunt considerate excepționale şi în corelație cu care date despre persoana vinovatului ele servesc drept temei pentru aplicarea art.79 Cod penal.

În conformitate cu art.79 Cod penal, neaplicarea pedepsei complementare obligatorii este posibilă doar atunci când instanța identifică circumstanțe excepționale, fie legate de împrejurările concrete ale faptei, fie de personalitatea inculpatului. Instanța de recurs constată că recurentul nu a indicat și nu a probat astfel de circumstanțe excepționale, limitându-se la invocarea faptului că este șofer profesionist și unicul întreținător al familiei, împrejurări care caracterizează majoritatea cetățenilor și nu pot fi considerate excepționale. Dimpotrivă, profesia sa implică un grad sporit de responsabilitate, ceea ce impunea manifestarea unei precauții mai mari și subliniază necesitatea aplicării pedepsei complementare. În lipsa unor circumstanțe cu adevărat deosebite, instanța de fond a aplicat corect pedeapsa complementară, în conformitate cu principiul individualizării răspunderii penale și cu scopul preventiv al sancțiunii.

Colegiul penal menționează că, instanța de fond just şi întemeiat a aplicat pedeapsa complementară față de inculpat sub formă de anularea dreptului de a conduce mijloace de

transport considerând că, pedeapsa aplicată inculpatului este individualizată corect, hotărârea atacată corespunde tuturor exigențelor legislației în vigoare şi nu există nici un temei de implicare a instanței de recurs în vederea casării acesteia, nu a constatat nici un temei de a exclude pedeapsa complimentară sub formă de anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, or ținând cont de împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, starea de pericol creată pentru valoarea socială ocrotită punând în primejdie siguranța circulației dar și consecințele produse; motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit; conduita după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal, permit aplicarea pedepsei complementare, întru conștientizarea faptei şi a urmărilor, astfel că va adopta pe viitor o atitudine de respectare întocmai a normelor juridice de securitatea circulației rutiere.

Obligativitatea pedepsei complementare este motivată şi prin decizia Curții Constituționale de inadmisibilitate din 4 august 2020, care în par. 30 statuează că legiuitorul a optat pentru o pedeapsă mai aspră constituită din pedeapsa principală și pedeapsa complementară obligatorie. Astfel, completul de judecată subliniază strânsa legătură ce trebuie să existe între infracțiunea săvârșită și interzicerea unui drept (fapta comisă furnizând premisa că e nevoie de interzicerea acelui drept pentru apărarea valorilor ocrotite de legea penală). Or, natura faptei săvârșite de inculpat susține existența unei nedemnități în exercitarea dreptului special de a conduce mijloace de transport.

11. Cu referire la solicitarea recurentului privind stabilirea unei pedepse penale mai blânde inculpatului sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, Colegiul le respinge ca fiind neîntemeiate, or la caz o pedeapsă mai blândă nu va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, or scopul legii penale cu referire la inculpatul CEBAN Ivan ***** nu va putea fi atins prin aplicarea unei pedepse definitive sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 200 ore, iar în acest context, Colegiul ține să evidențieze că o pedeapsă prea blândă va fi apreciată ca o atitudine tolerantă din partea statului a comportamentului prejudiciabil și va diminua încrederea societății în eficacitatea și echitatea sistemului de justiție. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni. Această convingere este fundamentată pe circumstanțele în care a fost descoperită infracțiunea, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Având în vedere cele expuse, instanța consideră că realizarea scopului pedepsei penale de reeducare a făptuitorului şi de prevenire a comiterii de către acesta a unor noi infracțiuni, poate fi atins prin aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, or Colegiul apreciază justificativă poziția instanței ce ține de aplicarea în privința inculpatului pedepsei sus menționate, aceasta în mod prioritar se întemeiază pe ansamblul de împrejurări ale speței, sau corectarea și reeducarea lui CEBAN Ivan ***** este posibilă prin modalitatea de executare aleasă de către instanța de judecată, care este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta comisă, urmările produse, personalitatea inculpatului

și situația familială a acestuia, iar excluderea pedepsei complementare, în privința inculpatului nu poate fi aplicată, deoarece nu-și va atinge scopul deplin.

Prin urmare, reieșind din circumstanțele cauzei, instanța a reținut că infracțiunea comisă face parte din categoria celor ușoare, având în vedere tipul infracțiunii și modul de comitere a acesteia, și ținând cont de scopul pedepsei penale în restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului precum şi prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, de atitudinea acestuia față de infracțiunea comisă duce la concluzia, că pedeapsa mai blândă aplicată fața de inculpat nu-și va produce efectul și nu va duce la corectarea şi reeducarea inculpatului, astfel Colegiul consideră posibilă corectarea și reeducarea inculpatului CEBAN Ivan ***** doar prin stabilirea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Astfel, Colegiul reține că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana se declară vinovată. Reieșind din sensul legislației în vigoare cu privire la aplicarea în practica judiciară a principiului individualizării pedepsei penale, la examinarea cauzelor penale este necesar de verificat minuțios respectarea de către instanțele inferioare a cerințelor legii la aplicarea pedepselor.

În cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit opera de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplină libertate de acțiune în vederea realizării acestei opțiuni. Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite şi cu periculozitatea infractorului. Deci, instanțele de judecată trebuie să studieze multilateral, în deplină măsură şi obiectiv, toate circumstanțele şi datele care caracterizează atât negativ, cât şi pozitiv persoana inculpatului şi care au o importanță esențială pentru stabilirea categoriei şi mărimii pedepsei

Prin prisma normelor citate mai sus dar și reieșind din faptul că, din cadrul legal precitat reiese indubitabil că, pentru a-și atinge scopul, o pedeapsă penală nu trebuie să fie retribuitivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că, aceasta nu trebuie privită ca *„prețul”* pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă ci trebuie să reflecte un echilibru între gravitatea faptei prejudiciabile şi urmările ei, prin excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, urmărindu-se ca partea vătămată şi statul să nu urmărească răzbunarea, ce ar genera altă răzbunare, prin încălcarea dreptului, ci realizarea dreptății, inclusiv prin prisma principiilor proporționalității și cel al echității.

Colegiul concluzionează asupra respingerii argumentelor invocate de către recurent ca fiind nefondate or, aplicarea unei pedepse mai blânde nu va fi în concordanță cu scopul legal al pedepsei penale, prin urmare pedeapsa aplicată inculpatului este individualizată corect, hotărârea atacată corespunde tuturor exigențelor legislației în vigoare şi nu există nici un temei de implicare a instanței de recurs în vederea casării acesteia, nu a constatat nici un temei de a modifica pedeapsa stabilită, or ținând cont de împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, starea de pericol creată pentru valoarea socială ocrotită punând în primejdie siguranța circulației dar și consecințele produse; motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit; conduita după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal, permit aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, întru conștientizarea faptei şi a urmărilor, astfel că va adopta

pe viitor o atitudine de respectare întocmai a normelor juridice de securitatea a vieții și sănătății persoanei.

Colegiul penal reiterează că, instanța de fond corect a stabilit întinderea sancțiunii reieșind din circumstanțele cauzei, caracterul şi gradul de pericol social al infracțiunii, de persoana vinovatului, faptul comiterii de către acesta a unei infracțiuni ușoare- Colegiul penal concluzionând că, în speță, pedeapsa aplicată va fi în măsură să contribuie la sancționarea acestuia, precum și la atingerea scopului pedepsei penale, pedeapsa aplicată fiind una atât echitabilă cât şi justă. Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată şi aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane. Relevant, este și faptul că pedeapsa aplicată la caz, va duce la realizarea scopurilor sancțiunii, astfel contribuind la reeducarea inculpatului la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire sociale, principiile morale și atingerii scopului pedepsei penale. Deci, Colegiul penal consideră că, pedeapsă numită este legală, întemeiată și echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei.

12. Colegiul Penal relevă că, prima instanță în cadrul sentinței a motivat în mod amplu criteriile de individualizare a pedepsei aplicate inculpatului, bazându-și soluția pronunțată în acest sens, inclusiv pe persoana inculpatului, rolul și comportamentul acestuia în momentul și după comiterea cât și în cadrul desfășurării procesului penal și relațiile sociale care au fost periclitate în rezultatul săvârșirii infracțiunii. În cadrul individualizării pedepsei, instanța de fond a ținut cont și de regula nr. 6 din Recomandarea NR. R (92) 16 a Comitetului de miniștri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate (adoptată de Comitetul de Miniștri în 19 octombrie 1992, cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegațiilor de Miniștri), potrivit căreia „natura şi durata sancțiunilor şi măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporțională cu gravitatea infracțiunii pentru care un delincvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, cât și cu situația personală a acesteia”.

Din examinarea textului de lege invocat, rezultă că aceste criterii sunt obligatorii şi trebuie avute în vedere în procesul de stabilire şi aplicare a pedepsei.

În contextul raționamentelor expuse supra, Colegiul Penal reține că la individualizarea pedepsei penale în privința inculpatului CEBAN Ivan ***** instanța de fond a avut în vedere criteriile generale de individualizare prevăzute de art.75 Cod penal, şi anume: gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condițiile de viață ale familiei acestora. În accepțiunea instanței, categoria de pedeapsă aplicată lui CEBAN Ivan ***** sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 200 ore cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, va asigura pe deplin corectarea și reeducarea inculpatului, luând în considerație realizarea scopului pedepsei penale ce ține de prevenirea comiterii altor infracțiuni atât de către inculpat, cât și de către alte persoane, or persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana se declară vinovată.

13. Colegiul penal reține că, instanța de fond s-a expus pe larg asupra argumentelor invocate de către apărare, aplicând legislația pertinentă speței, cu interpretarea justă a ei, iar recursul înaintat, în situația respectivă, are un caracter declarativ și contravine faptelor cauzei, stabilite și expuse exhaustiv, și analizate corespunzător de către instanța de recurs, conform art.414 Cod de procedură penală, care s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra lor.

În optica celor reliefate, Colegiul Penal că, argumentele instanței de fond la adoptarea soluției în cauză, în virtutea corectitudinii lor şi pentru a evita repetări inutile sunt acceptate şi de instanța de recurs, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO*, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Față de lucrul judecat de primă instanță, se constată motivarea amplă și temeinică a sentinței pronunțate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. În cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță. (*Garcia Ruis contra Spaniei, Helle contra Finlandei*).

14. *Totodată, reieşind din cele elucidate, Colegiul penal atenționează asupra faptului că cererea de recurs declarată de avocatul Lilian ZAVALIŞCA în interesele inculpatului CEBAN Ivan *****, împotriva Sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) nr. 1-38/2024 din 24 aprilie 2025 urmează a fi admisă, cu casarea parțială a acestei sentințe inclusiv din oficiu în conformitate cu prevederile art.441 alin.(2) Cod de procedură penală, în partea stabilirii pedepsei, și pronunță în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.*

Astfel, Colegiul penal, examinând cauza *constată că CEBAN Ivan *****, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264/1 alin.(1) Cod penal* (în redacția Legii nr. 138 din 19.07.2018, în vigoare din 14.12.2018)*, urmează a fi liberat de pedeapsă penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală*, deoarece a expirat *termenul de prescripție de 2 ani* de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare, *infracțiunea fiind comisă la data de 10 ianuarie 2024.*

În acest sens, Colegiul penal face trimitere la art.389 alin.(4) pct. 3) Cod de procedură penală, potrivit căruia „*Sentința de condamnare se adoptă: (...) 3) fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art.57 şi 58 Cod penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut de art.93 Cod penal sau al expirării termenului de prescripție*".

În conformitate cu art.389 alin.(1) Cod de procedură penală, *sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în*

săvârşirea infracţiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanţa de judecată.

Potrivit art.53 lit.g) Cod penal, *persoana care a săvârşit o faptă ce conţine semnele componenţei de infracţiune poate fi liberată de răspundere penală de către procuror în cadrul urmăriri penale şi de către instanţa de judecată la judecarea cauzei în cazurile: prescripţiei de tragere la răspundere penală.*

Conform art.60 alin.(1) lit.a) și alin.(2) Cod penal, *persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârşirii infracţiunii au expirat următoarele termene: a) 2 ani de la săvârşirea unei infracţiuni uşoare. Prescripţia curge din ziua săvârşirii infracţiunii şi până la data rămânerii definitive a hotărârii instanţei de judecată.*

Prin urmare infracțiunea prevăzută de art.264/1 alin.(1) Cod penal (în redacția Legii nr. 138 din 19.07.2018, în vigoare din 14.12.2018), prevede pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, astfel, atribuindu-se la categoria infracțiunilor ușoare.

Conform art.16 alin.(2) Cod penal, *infracţiuni uşoare se consideră faptele pentru care legea penală prevede în calitate de pedeapsă maximă pedeapsa închisorii pe un termen de până la 2 ani inclusiv.*

Potrivit art.8, 10 alin.(2) Cod penal, *caracterul infracţional al faptei şi pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârşirii faptei, iar legea penală care înăspreşte pedeapsa sau înrăutăţeşte situaţia persoanei vinovate de săvârşirea unei infracţiuni nu are efect retroactiv.*

În această ordine de idei, în virtutea celor expuse supra, Colegiul penal constată necesitatea liberării de pedeapsă penală a lui CEBAN Ivan ***** pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.264/1 alin.(1) Cod penal (în redacția Legii nr. 138 din 19.07.2018, în vigoare din 14.12.2018), în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală prevăzut de art.60 Cod penal.

Instituția prescripției tragerii la răspundere penală este reglementată în coroborare cu instituția pedepsei penale. Agravarea pedepsei conduce în mod direct la schimbarea prescripției. Astfel, termenul de prescripție variază în funcție de gravitatea pedepsei şi, implicit, în funcție de gravitatea infracțiunii.

Prescripția tragerii la răspundere penală mai este numită şi „prescripția răspunderii penale". În acest sens, s-a arătat că „prescripția răspunderii penale are la bază ideea că, pentru a-şi atinge scopul de realizare a ordinii de drept, răspunderea penală trebuie să intervină prompt, cât mai aproape de momentul săvârșirii infracțiunii, întrucât doar în acest fel poate fi realizată prevenția generală şi cea specială, şi poate fi creat, pe de o parte, sentimental de securitate a valorilor sociale ocrotite, iar, pe de altă parte - încrederea în autoritatea legii. Cu cât răspunderea penală este angajată mai târziu față de data săvârșirii infracțiunii, cu atât eficiența ei scade, rezonanța socială a săvârșirii infracțiunii se diminuează, iar stabilirea răspunderii penale pentru săvârșirea infracțiunii nu mai apare ca necesară, deoarece urmările acesteia ar fi putut fi înlăturate sau șterse. Totodată, în intervalul de timp scurs de la săvârșirea infracțiunii, autorul acesteia, sub presiunea amenințării răspunderii penale, se poate corecta, fără a mai fi necesară aplicarea unei pedepse (...). Prin urmare, pentru a nu lăsa nesoluționate *sine die* raporturi juridice de conflict, legiuitorul a reglementat prescripția

răspunderii penale drept cauză de înlăturare a răspunderii penale”.

Prin definiție, prescripția răspunderii penale constă în stingerea raportului juridic penal de conflict şi, prin aceasta, în stingerea dreptului statului de a trage la răspundere penală persoana care săvârșește o infracțiune, după trecerea unui anumit interval de timp de la data comiterii acesteia, respectiv după scurgerea termenului de prescripție.

Cât privește natura juridică a prescripției de tragere la răspundere penală, este de remarcat că în jurisprudența sa, CtEDO a notat că normele în materie de prescripție sunt legi de procedură (A se vedea: cauzele *Coëme şi alţii împotriva Belgiei* [12, *§* 149], *Previti împotriva Italiei* [15, § 80], *Borcea împotriva României* [18, *§* 64]). În special, în cauza *Borcea împotriva României,* Curtea a statuat că normele privind prescripția nu definesc infracțiunile şi pedepsele care le sancționează şi pot fi interpretate ca impunând o simplă condiție prealabilă pentru examinarea cauzei.

Raportând normele de drept la circumstanțele de fapt a cauzei, Colegiul Penal consideră necesar ca CEBAN Ivan ***** să fie liberat de pedeapsă penală în baza art.264/1 alin.(1) Cod penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție privind tragerea la răspundere penală, or, infracțiunea comisă de inculpat - art.264/1 alin.(1) Cod penal (în redacția Legii nr. 138 din 19.07.2018, în vigoare din 14.12.2018), face parte din categoria infracțiunilor ușoare, iar din momentul comiterii faptei, până la adoptarea prezentei decizii, a expirat mai mult de 2 ani, prin urmare, în privința inculpatului CEBAN Ivan *****, sunt aplicabile prevederile art.60 alin.(1) lit.a) Cod penal.

15. Pentru motivele expuse mai sus, în conformitate cu art.449 alin.(1) pct.2) lit.b) Cod de procedură penală, Colegiul Penal, va admite recursul declarat de avocatul Lilian ZAVALIȘCA în interesele inculpatului CEBAN Ivan *****, împotriva Sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) nr. 1-38/2024 din 24 aprilie 2025, cu casarea parțială a Sentinței atacate inclusiv din oficiu în conformitate cu prevederile art.441 alin.(2) Cod de procedură penală, doar în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, în baza art.60 alin.(1) lit.a) Cod penal și art.389 alin.(4) pct.3) Cod procedură penală, CEBAN Ivan *****, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264/1 alin.(1) Cod penal, se liberează de pedeapsă în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, menținând în rest dispozițiile Sentinței contestate.

16. În conformitate cu art.art.389 alin.(4) lit.c), 417, 418, 437 alin.(1) pct.1) 447, 448, 449 alin.(1) pct.2) lit.b) Cod de procedură penală al Republicii Moldova, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru–

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de avocatul Lilian ZAVALIȘCA în interesele inculpatului CEBAN Ivan *****.

Se casează parțial Sentința Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) nr. 1-38/2024 din 24 aprilie 2025, inclusiv din oficiu în conformitate cu prevederile art.441 alin.(2) Cod de procedură penală, - în partea stabilirii pedepsei.

Se rejudecă cauza, și se pronunță o nouă Hotărâre, potrivit modului stabilit pentru

prima instanță, după cum urmează:

CEBAN Ivan *****, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264/1 alin.(1) Cod penal al Republicii Moldova se liberează de pedeapsă în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Se mențin celelalte dispoziții ale Sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) nr. 1-38/2024 din 24 aprilie 2025.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Eugeniu BEȘELEA**

Judecătorii **Andrei CAZACICOV**

Vitalie BUDECI